

Årsrapport 2023

Indholdsfortegnelse

Hofmarskallens forord s. 3

Kongehusets beretning

Indledning s. 5
Prins Christian 18 år s. 11
Årets gang i den kongelige familie s. 15
De kongelige fonde s. 43

Kongehusets økonomi

Kongehusets økonomi s. 44
Regnskabet 2023 s. 45
Årsregnskab for Den Kongelige Civilliste s. 46
Påtegning s. 53
Den uafhængige revisors revisionspåtegning s. 54
Årsregnskab for Kronprinsparrets årpenge s. 56
Påtegning s. 61
Den uafhængige revisors revisionspåtegning s. 62
Årpenge til H.K.H. Prins Joachim s. 64

< Foto på forsiden:

H.K.H. Prins Christian blev den 15. oktober 2023 fejret på Amalienborg Slotsplads i anledning af sin 18-års fødselsdag, hvor Prinsen viste sig på balkonen på Frederik VIII's Palæ sammen med H.M. Dronningen og H.K.H. Kronprinsen.

Foto: Keld Navntoft.

Hofmarskallens forord

Velkommen til Kongehusets årsrapport for 2023.

Et år, som vi nok mest af alt husker for dets afslutning. For på årets sidste dag skrev Hendes Majestæt Dronning Margrethe Danmarkshistorie ved at meddele sin abdikation i nytårstalen. To uger senere overlod Dronning Margrethe tronen til Hans Majestæt Kong Frederik 10.

I årsrapporten ser vi tilbage på H.M. Dronning Margrethes sidste år som Danmarks monark, på H.M. Kongens sidste år som Kronprins, på H.M. Dronningens sidste år som Kronprinsesse og på H.K.H. Kronprinsens sidste år som Prins Christian. Derfor vil den kongelige familie i årsrapporten 2023 blive benævnt med deres daværende titler. Vi ser med andre ord tilbage på tiden før det skelsættende tronskifte.

2023 var året for en historisk milepæl og en uforglemmelig fejring.

I juli kunne Kongehuset markere, at Dronningen blev den længst siddende regerende monark i

Danmarkshistorien. Tre måneder senere fejrede Prins Christian sin 18-års fødselsdag i selskab med mere end 200 feststemte unge fra hele Danmark samt fra Færøerne og Grønland ved et sjældent gallataffel på Christiansborg Slot. Landets 98 kommuner samt myndighederne i Grønland og på Færøerne skal have en særlig tak for at medvirke til, at Prins Christians fødselsdag blev en fejring, som gav genlyd i hele Rigsfællesskabet.

2023 var også præget af en lang række arrangementer, rejser og besøg, blandt andet besøg af det norske og det spanske Kongepar samt Kronprinsparrets rejse til Indien i spidsen for en større dansk erhvervsdelegation.

Jeg vil på vegne af Kongehuset gerne takke vores mange samarbejdspartnere i Danmark og udlandet, som har bidraget til, at hele den kongelige familie har kunnet løfte sin rolle i det forgangne år.

Hofmarskal Christian Schönau.

Foto: Steen Brogaard.

Dronningen inspicerede den 1. januar Den Kongelige Livgarde i Christian VII's Palæ på Amalienborg ved ankomsten til nytårstaflet for regeringen, Folketingets formand samt repræsentanter for det officielle Danmark og Hoffet.

Foto: Jesper Sunesen. Aller foto og video.

Kongehusets beretning

Indledning

Efter to års aflysninger som følge af coronapandemien kunne Dronningen og Kronprinsparret igen indlede året med at ønske omkring 1300 gæster "godt nytår" ved det traditionelle nytårstaffel og de efterfølgende nytårskure på Amalienborg og Christiansborg Slot.

Christiansborg Slot danner også ramme om de offentlige audienser, hvor Dronningen og Kronprinsen i årets løb tog imod flere end 1500 audienssøgende, mens omkring 8000 danskere modtog en lykønskning fra Dronningen i forbindelse med særlige mærkedage som 100-års fødselsdage og diamantbryllupper.

I et konstitutionelt monarki som det danske har Dronningen som statsoverhoved en række funktioner i statsstyret, herunder at lede møderne i Statsrådet, hvor blandt andet de love, som Folketinget har vedtaget, bliver underskrevet (stadfæstet) af Majestæten, samt hvor regeringen forelægger de lovforslag, som skal fremsættes i Folketinget. I 2023 gennemførte Dronningen og Kronprinsen seks Statsråd på Christiansborg Slot.

Det forgangne år var i det hele taget – på trods af Dronningens omfattende rygoperation i februar – præget af et højt aktivitetsniveau for den kongelige familie, som deltog i omkring 430 officielle begivenheder og arrangementer i Danmark og udlandet.

<

Der er i Danmark en lang, historisk tradition for, at borgere med særligt ærinde har kunnet søge foretræde for monarken. I dag finder de offentlige audienser sted cirka to gange om måneden på Christiansborg Slot.

Ved audiensen den 4. september var blandt andet (øverst fra venstre) borgmester i Torshavn, Hedin Mortensen, erhvervskundemedarbejder i Spar Nord Bank A/S, Jette Helga Nielsen, beskæftigelsesvejleder i Aktivitetscenter Lillevang i Farum, Else-Marie Ladefoged, fhv. elektriker i Elektro-Isola A/S, Frits Rishede, sygeplejerske på Aalborg Universitetshospital, Elin Overgaard Jensen, samt ingeniør i Banedanmark, Michael Skov West, mødt op for at takke Majestæten for fortjenstmedaljen.

Foto: Keld Navntoft, Ritzau Scampix.

>

Dronningen modtog i årets løb 30 tiltrædende og 12 afgangende ambassadører i audiens.

Den 10. oktober var det blandt andre den tiltrædende ambassadør fra Gambia, H.E. Fatou Bensouda, som afleverede sine akkreditiver til Dronningen. Ambassadøren ses på billedet sammen med Hofmarskallen.

Foto: Keld Navntoft, Kongehuset.

I 2023 blev det også til et varmt gensyn med kongeparrene fra Norge og Spanien. Deres besøg i Danmark markerede de nære og historiske bånd mellem det danske kongehus og kongehusene i de to lande.

Besøget fra Norge blev indledt i København med Dronningens modtagelse af Deres Majestæter Kong Harald og Dronning Sonja ved Nordre Toldbod. Kongeparret stod i spidsen for det officielle besøg, der også inkluderede en norsk erhvervsdelegation med fokus på dansk-norske samarbejdsområder inden for blandt andet grønne løsninger og forsvar.

Modtagelsen blev efterfulgt af en erhvervs-konference hos Dansk Industri, inden

^
"Norge og Danmark er som to søskende. Ikke blot deler vi en lang historie, men sammen med det øvrige Norden er vi også fælles om grundlæggende værdier", lød det blandt andet i Dronningens tale ved festmiddagen i Christian VII's Palæ den 15. juni til ære for Kong Harald og Dronning Sonja.

Foto: Keld Navntoft, Kongehuset.

^
 Kongeskibet Norge og Kongeskibet Dannebrog, som ankom sammen til Aarhus Havn den 16. juni, er de to eneste aktive kongeskibe i verden.

Foto: Mikkel Berg Pedersen, Ritzau Scanpix.

Dronningen samme aften var vært ved en gallamiddag på Amalienborg.

På besøgets anden dag i Aarhus blev Kongeparret modtaget af Kronprinsparret, som ankom ombord på Dannebrog, hvorefter dagen blandt andet bød på et møde med norske studerende, en officiel frokost på Aarhus Rådhus, en erhvervskonference og festivalen LiteratureXchange på DOKK1, hvor Dronning Sonja holdt tale.

I november bød Dronningen igen en europæisk monark velkommen til Danmark, da Hans Majestæt Kong Felipe og Hendes Majestæt Dronning Letizia af Spanien den 6. november ankom til Københavns Lufthavn ledsaget af to danske F16-fly.

Under statsbesøget deltog Kongeparret blandt andet i en kranselægning på Kastellet ved Monumentet for Danmarks Internationale Indsats efter 1948 efterfulgt af besøg på Københavns Rådhus og Københavns Universitet. Det spanske returarrangement fandt sted på Glyptoteket, hvor Kongeparret, Dronningen og Kronprinsparret blev vist rundt i den spanske kunstner Joaquín Sorollas udstilling "Lys i bevægelse".

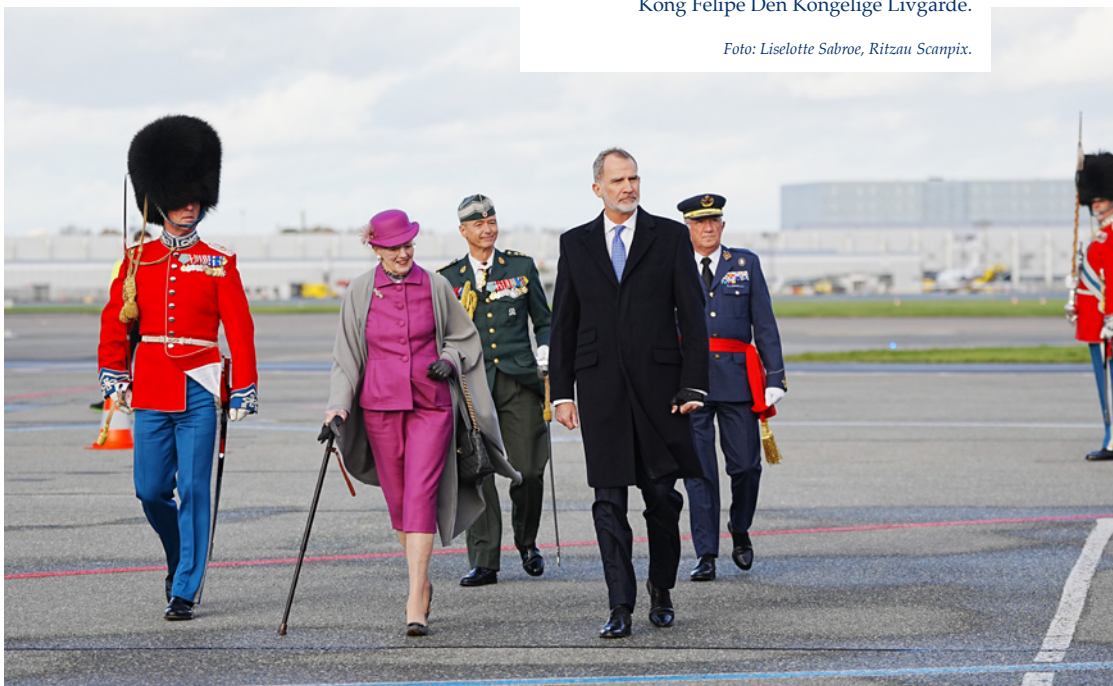
Kronprinsessen og Dronningen af Spanien besøgte den 7. november Mary Elizabeths Hospital, som er Rigshospitalets kommende hospital for børn, unge, gravide og deres familier.

Foto: Martin Sylvest, Ritzau Scanpix.

Efter ankomsten til Vilhelm Lauritzens Terminal den 6. november inspicerede Dronningen og Kong Felipe Den Kongelige Livgarde.

Foto: Liselotte Sabroe, Ritzau Scanpix.

Det spanske kongepar var ledsaget af den spanske udenrigsminister og en erhvervsdelegation, som under besøget deltog i en konference med fokus på grøn omstilling, Power-to-X og energiinfrastruktur, hvor både Kronprinsen og Kongen holdt tale.

Foto: Casa Real.

De tætte bånd mellem det danske og svenske kongehus blev også markeret i det forgangne år, da Dronningen, Kronprinsparret og Dronning Anne-Marie deltog i fejringen af Hans Majestæt Kong Carl XVI Gustaf af Sveriges 50-års regeringsjubilæum i september.

Kungliga Slottet i Stockholm dannede den 15. september ramme om en jubilæumsmiddag i anledning af Kong Carl XVI Gustafs 50 år på tronen.

Foto: Ingemar Lindewall/The Royal Court of Sweden.

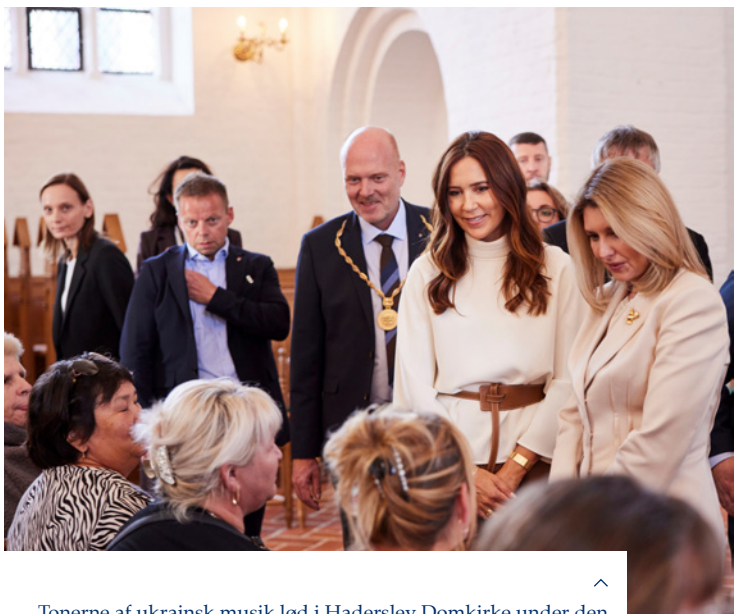

Dronningen, som ved flere lejligheder har udtrykt sin store opbakning til det ukrainske folk, modtog den 21. august det ukrainske præsidentpar i Riddersalen på Christiansborg Slot, hvor Kronprinsparret også var til stede.

Foto: Martin Sylvest, Ritzau Scanpix.

Regeringsledere og statsoverhoveder fra Tjekkiet, Republikken Korea og Ukraine blev i årets løb modtaget af Dronningen på Amalienborg og Christiansborg Slot. I august var Ukraines præsidentpar H.E. Volodymyr Zelenskyy og førstedame Olena Volodymyrivna Zelenska på deres første officielle besøg i Danmark. Det var et besøg, som markerede den danske støtte til landet og dets befolkning i forbindelse med krigen i Ukraine.

Tonerne af ukrainsk musik lød i Haderslev Domkirke under den dansk-ukrainske aftengudstjeneste, som fandt sted den 20. august i forbindelse med præsidentparrets besøg.

Kronprinsessen og Ukraines førstedame deltog i gudstjenesten, hvor de efterfølgende fik lejlighed til at møde herboende ukrainere.

Foto: Theis Poulsen, Kongehuset.

Begravelsen af Kong Konstantin, som blev født i 1940 som Prins til Grækenland og af Danmark, fandt sted den 16. januar i Metropolis-katedralen i den græske hovedstad.

Foto: Tim Rooke, Shutterstock/Ritzau Scampix.

Besøgende på Amalienborg Slotsplads blev i årets løb mødt af synet af stilladser på pladsen, idet Slots- og Kulturstyrelsen - som led i fremtidssikringen af de kongelige slotte - gennemfører en udskiftning af tagene på Christian VII's og Christian VIII's Palæ. Tagene bærer på grund af alder præg af et stadigt stigende antal skader, hvorfor de to planlagte tagudskiftninger nu er nødvendige. Restaureringsprojektet varer frem til slutningen af 2027.

Frederik VIII's Palæ og Christian IX's Palæ fik nyt tag i henholdsvis 2005 til 2007 og 2014 til 2016.

Foto: Kongehuset.

Prins Christian 18 år

”Jeg kan ikke levere perfektion, for hvad er perfektion overhovedet, men jeg kan love dedikation. Jeg vil give alt, hvad jeg har, og lære alt, hvad jeg kan.”

Prins Christian

Prins Christian holdt tale ved gallatafet på Christiansborg Slot, hvor også Dronningen og Kronprinsen holdt tale for fødselaren.

Foto: Mads Claus Rasmussen, Ritzau Scanpix.

<
Mange danskere var mødt op på Amalienborg Slotsplads for at lykønske Prins Christian.

Foto: Dennis Stenild.

Den 15. oktober fyldte Prins Christian 18 år, og foran omkring 350 gæster i Riddersalen på Christiansborg Slot – og mindst én million tv-seere – holdt Prinsen sin første officielle tale. Omgivet af jævnaldrende unge fra hele Rigsfællesskabet talte Prinsen om at stå på tærsklen til noget nyt, om at finde sin egen vej i livet og om kærligheden til Danmark.

Dronningen var vært ved gallataffet, hvor gæstelisten i høj grad afspejlede Prinsens egen generation. Landets 98 kommuner samt Grønland og Færøerne fik hver mulighed for at udvælge to 18-årige til at deltage i taftet. Herudover var et udvalg af landets ungdomsorganisationer samt unge, som har markeret sig inden for sportens, kunstens og kulturens verden, repræsenteret.

Under gallataffet, hvor også Dronningen og Kronprinsen holdt tale, var der musik og underholdning ved blandt andet Den Kongelige Livgardes Tambourkorps og Musikkorps, Københavns Drengekor og DR Pigekoret, mens der efter middagen blev sat gang i dansegulvet, da Benjamin Hav & Familien gav koncert.

Tidligere på dagen var tusindvis af danskere samlet på Amalienborg Slotsplads, hvor der blev sunget fødselsdagssang og viftet med Dannebrog, da Prins Christian viste sig på balkonen på Frederik VIII's Palæ sammen med Dronningen og Kronprinsfamilien.

>
Fra Faxe til Færøerne. Fra Narsaq til Norddjurs. Unge fra hele Rigsfællesskabet ankom den 15. oktober til gallataffel på Christiansborg Slot.

Foto: Matin Sylvest, Ritzau Scampix.

Unge tronarvinger fra en række af de europæiske kongehuse var til stede ved gallatafet den 15. oktober.

På det officielle foto fra Fløjlsgemakket ses fra venstre Deres Kongelige Højheder Prinsesse Estelle af Sverige, Prinsesse Ingrid Alexandra af Norge, Prins Christian, Prinsesse Catharina-Amalia af Nederlandene og Prinsesse Elisabeth af Belgien.

Foto: Keld Navntoft, Kongehuset.

På det officielle gallaportræt bærer Prins Christian Elefantordenen, som Dronningen tildelte Prinsen den 15. oktober. Elefantordenen er den ældste og fornemste danske ridderorden, og den elefant, som Prins Christian blev tildelt, har senest været båret af Prinsens farfar, Prins Henrik.

Foto: Dennis Stenild, Kongehuset.

▼
Riddersalen i Frederik VIII's Palæ dannede ramme om de officielle fødselsdagsportrætter i anledning af Prinsens fødselsdag.

Foto: Dennis Stenild, Kongehuset.

>
Prins Christian afgav den 14. november – i overværelse af Dronningen, Kronprinsen og regeringen – sin højtidelige erklæring i Statsrådet.

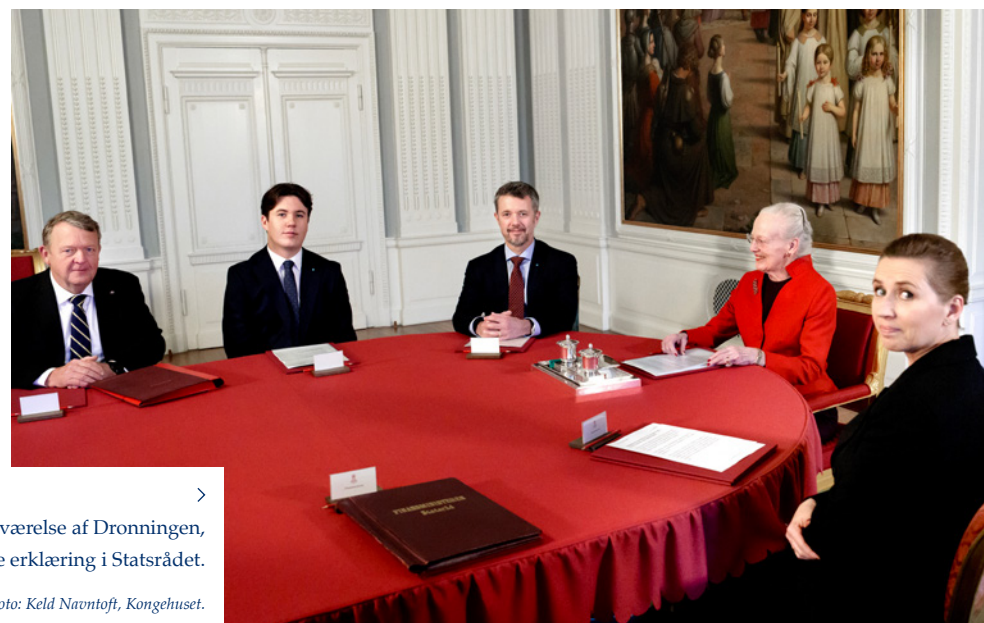
Foto: Keld Navntoft, Kongehuset.

<

I Grønland blev Prinsens fødselsdag markeret med udgivelsen af et nyt frimærke. Den traditionelle hvide anorak, som Prinsen bærer på fotoet, udgør overdelen af den mandlige udgave af den grønlandske nationaldragt.

Foto: Franne Voigt, Tusass.

Årets gang i den kongelige familie

H.M. Dronningen

Til tonerne af "Der er et yndigt land" bød borgerne i Fredensborg en kølig aften i april Dronningen velkommen hjem til Fredensborg Slot med det traditionsrige fakkeltog. I år var borgernes velkomst særlig varm, da det var første gang, Dronningen viste sig ved en offentlig begivenhed efter Majestæten's omfattende rygoperation i februar.

Operationen fandt sted den 22. februar på Rigshospitalet i København, og efter operationen ventede et længere genoptræningsforløb, hvilket betød, at en række officielle programpunkter i årets første kvartal blev udsat, varetaget af andre medlemmer af den kongelige familie eller aflyst.

<

Faneindvielsen på Bornholm den 5. juni er del af en gammel skik, hvor der traditionen tro bliver slået tre ceremonielle søm i fanen; ét for Dronningen, ét for fædrelandet og ét for modtageren af fanen.

Foto: Beredskabsstyrelsen.

^

På Dronningens 83-års fødselsdag den 16. april lod Dronningen sig hylde fra balkonen på Christian IX's Palæ. Med på balkonen var Majestæten's børn, svigerbørn og alle otte børnebørn.

Foto: Keld Navntoft, Kongehuset.

En af de udsatte begivenheder var Dronningens planlagte sommertogt til Bornholms Regionskommune, øgruppen Ertholmene og Halsnæs Kommune.

Dronningen deltog dog i et kortere besøg på Bornholm med Kongeskibet Dannebrog, da Majestæten på Grundlovsdag, den 5. juni, var til stede på Beredskabsstyrelsens kaserne i Allinge for at deltage i faneindvielsen ved Beredskabsstyrelsen Bornholm. Den nye fane blev Beredskabsstyrelsens første kongelige indviede fane.

^
Nordøst for Bornholm ligger øgruppen Ertholmene, der blandt andet tæller Christiansø.

Den 7. juni inviterede Dronningen alle øernes fastboere – børn som voksne – til eftermiddagskaffe, saft og kage på Dannebrog. Dronningens gæster blev hentet i Kongeskibets chalupper og sejlet ud til skibet.

Foto: Kongehuset.

∨
Dronningen blev den 29. august modtaget af Vordingborg Kommunes borgmester Mikael Smed, som efterfølgende holdt en officiel velkomsttale for Majestæten på Kornerups Rådhus på byens torv.

Foto: Hanne Juul, Aller Foto og Video.

>
Dronningen markerede den 15. juli med en privat middag på Koldinghus, at Majestæten fra midten af juli måned blev den længst siddende, regerende monark i Danmarkshistorien. Middagen blev fejret i Riddersalen, som blev etableret af Christian 4. omkring år 1600 som Nordeuropas næstlængste riddersal.

Foto: Keld Navntoft.

I sensommeren stævnede Dannebrog igen ud i de danske farvande, da Dronningen indledte det traditionelle sensommertogt med et besøg i Vordingborg Kommune efterfulgt af besøg i Randers og Fredericia Kommune. I forlængelse af sensommertogtet var det borgerne i Allerød Kommune, som den 12. september fik besøg af Dronningen. Bybesøget i Allerød var oprindeligt planlagt til den 15. maj, men blev som følge af rygoperationen udsat.

^
 På Kirstinebjergskolen i Fredericia Kommune besøgte Dronningen den 1. september en "taleklasse" og hørte om, hvordan skolen arbejder med børn, der har sproglige udfordringer.

Foto: Claus Fisker, Fredericia Kommune.

>
 I Randers Kommune fik Dronningen den 31. august lejlighed til at besøge Tradium Erhvervsskole, hvor Majestæten blandt andet besøgte tømrer- og murerfagsafdelingerne.

Foto: Jakob Lerche, Randers Kommune.

>
 En lang række borgere var mødt op ved rådgivningsvirksomheden NIRAS, som er en af de største arbejdspladser i Allerød Kommune, hvor Dronningen aflagde bybesøg den 12. september. Om aftenen var Dronningen vært for en reception på Fredensborg Slot for indbudte gæster.

Foto: Keld Navntoft, Allerød Kommune.

I oktober 2023 blev 80-året for redningen af de danske jøder markeret mange steder i landet. Dronningen overværede i den forbindelse en særforestilling i Det Kongelige Teater den 8. oktober, som blandt andet bød på bidrag fra Det Kgl. Kapels kvintet, Det Jødiske Børnekor og oplæsning af personlige historier om jødiske familiers flugt til Sverige. Blot en uge senere deltog Dronningen i en højtidelighed i Københavns Synagoge til minde om ofrene for terrorangrebet i Israel den 7. oktober.

Over 80 personer fra det jødiske samfund blev opdaget af Gestapo i oktober 1943, da de gemte sig på loftet i Gilleleje Kirke. Samme kirke dannede den 9. oktober ramme om en mindeceremoni arrangeret af Udenrigsministeriet og Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS). Dronningen deltog i ceremonien sammen med udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen.

Foto: Ida Marie Odgaard, Ritzau Scanpix.

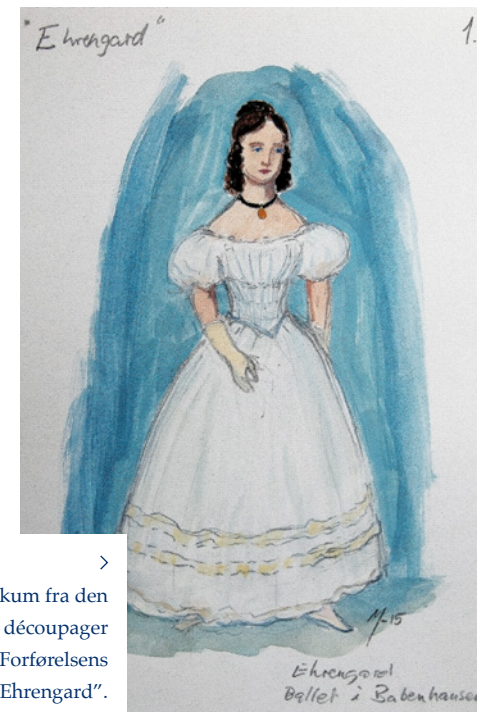

^
Ved gallapremieren på "Ehregard" var Dronningen, som blandt andet stod bag filmens Robertpris-vindende kostumedesign, til stede i Moltkes Palæ sammen med Kronprinsessen. "Ehregard" blev efterfølgende vist på Netflix, hvor filmen kort efter premieren figurerede på top-10 over de mest sete film i over 40 lande.

Foto: Emil Nicolai Helms, Ritzau Scanpix.

Det kreative og kunstneriske arbejde var i det forgangne år fortsat en prioritet for Dronningen. Karen Blixens fortælling "Ehregard" optog i særlig grad Majestæten, som gennem de seneste år havde skabt omkring 70 découpager og en lang række kostumeskitser til instruktøren Bille Augusts filmatisering af "Ehregard", som fik premiere den 6. september.

Dronningen var også kunstneren bag scenografi og kostumer til balletforestillingen "Snedronningen", som i november havde repremiere i Tivoli. I årenes løb har Dronningen stået bag otte balletopsætninger i Tivoli.

>
På Karen Blixen Museum Rungstedlund kunne publikum fra den 6. oktober komme helt tæt på Dronningens skitser og découpager til filmen "Ehregard" i forbindelse med udstillingen "Forførelsens portræt. Dronningen sætter scenen til Ehregard".

^
Gennem årtier har Dronningen skabt en lang række officielle, broderede kirketekstiler samt utallige private broderier, der er blevet foræret som gaver eller brugt i Dronningens egne stuer.

I 2023 modtog både Vemmetofte Kloster og Vallø Stift på Vallø Slot en kaminskærm med Dronningens broderi som gave. På fotoet ses kaminskærmen til det 300 år gamle Vallø Stift på Vallø Slot.

Foto: Kongehuset.

>
Dronningen overværede den 30. november repremieren på balletforestillingen "Snedronningen", som Majestæten var med til at skabe i 2019 i et kunstnerisk samarbejde med blandt andre musikeren Oh Land og koreografen Yuri Possokhov.

Foto: Keld Navntoft, Tiivoli.

D.K.H. Kronprinsen og Kronprinsessen

Grøn omstilling, dansk kulturarv, fællesskaber og international sikkerhed var nogle af hovedtemaerne for Kronprinsparrets fælles aktiviteter i 2023 – i Danmark såvel som i udlandet.

Sammen med repræsentanter for det officielle Danmark deltog Kronprinsparret i Flagdagen for Danmarks udsendte, hvor Deres Kongelige Højheder blandt andet lagde en krans ved Monumentet over Danmarks Internationale Indsats siden 1948 på Kastellet.

Foto: Martin Sylvest, Ritzau Scanpix.

Folketingets formand Søren Gade var blandt talerne ved Folketingets gudstjeneste på årsdagen for krigen i Ukraine den 24. februar.

Samme dag besøgte Kronprinsen en gruppe ukrainske soldater på Rigshospitalet, som var i gang med genoptræning efter en medicinsk evakuering til Danmark.

Foto: Ida Marie Odgaard, Ritzau Scanpix.

I årets begyndelse deltog Kronprinsparret i Folketingets gudstjeneste i forbindelse med årsdagen for Ruslands invasion af Ukraine. Markeringen, som fandt sted i Holmens Kirke, havde til formål at fremhæve Folketingets opbakning til Ukraine og det ukrainske folk.

Danmarks internationale engagement var også omdrejningspunktet, da Deres Kongelige Højheder på Flagdagen den 5. september var med til at hædre de personer, som er – eller har været – udsendt på mission for Danmark.

^
Ved fejringen af Christiansfeldts 250-års jubilæum den 13. august besøgte Kronprinsparret blandt andet Brødremenighedens kirkegård, Gudsageren, hvor alle gravstene er ens.

Foto: Lars H. Laursen, Aller foto og video.

I 2023 deltog Kronprinsparret – sammen og hver for sig – i en lang række arrangementer rundt i hele Danmark.

I august besøgte Kronprinsparret Christiansfeld, som i 2015 blev udnævnt til verdensarv af FN-organisationen UNESCO. Her deltog Kronprinsparret i fejringen af byens 250-års jubilæum, som blev indledt med en festgudstjeneste i Brødremenighedens Kirke efterfulgt af en rundvisning i byen, der blev

grundlagt i 1773 med tilladelse fra Kong Christian 7.

Nogle måneder senere gik turen til Esbjerg i forbindelse med uddelingen af Kronprinsparrets Priser 2023. Her var fællesskaber – både til lands og til vands – i centrum, da Kronprinsparret blandt andet drak kaffe med brugerne af mødestedet Folkehuset Kvaglund og deltog i rokubbens standerstrykning i det nye maritime center på Esbjerg Strand.

^
Esbjergenserne tog varmt imod Kronprinsparret, som den 4. november besøgte den vestjyske by i forbindelse med uddelingen af Kronprinsparrets Priser i Musikhuset Esbjerg.

Foto: Keld Nævntoft, Ritzau Scanpix.

⌞ Nær den nordindiske by Agra ligger det berømte marmormonument Taj Mahal, som Kronprinsparret besøgte den 26. februar i forbindelse med det officielle besøg i Indien. Stormogulen Shah Jahans opførte i årene 1632-1653 monumentet for sin afdøde hustru Mumtaz Mahal.

Foto: Hanne Juul, Aller foto og video.

Kronprinsparret deltog i 2023 i omkring 20 udlandsrejser, hvor Deres Kongelige Højheder sammen og hver for sig repræsenterede Danmark og danske interesser inden for erhverv, kultur og udviklingsarbejde.

Et af årets udenlandske højdepunkter var Kronprinsparrets officielle besøg i Indien i slutningen af februar. Kronprinsparret stod sammen

med udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen og klima-, energi- og forsyningsminister Lars Aagaard i spidsen for en større dansk erhvervsdelegation med 38 virksomheder, som under overskriften "Partners for Green and Sustainable Progress" deltog i besøget med det formål at styrke det grønne strategiske partnerskab mellem Danmark og det folkerige land.

> Som en officiel start på besøget i Indien deltog Kronprinsparret i en kranselægning ved mindesmærket for den indiske leder Mahatma Gandhi, som i 1948 blev myrdet i New Delhi.

Foto: Hanne Juul, Aller foto og video.

^

I hovedstaden New Delhi og den sydøstindiske by Chennai deltog Kronprinsen i en række seminarer og erhvervs-sessioner med fokus på Danmarks bidrag til Indiens grønne omstilling inden for energi og vand, som var erhvervsfremstødets to fokusområder.

Her fik de danske virksomheder indsigt i nye markedsmuligheder, indblik i nogle af Indiens store offentlige investeringsprojekter samt adgang til relevante beslutningstagere.

Foto: Hanne Juul, Aller foto og video.

^

Som protektor for den danske organisation Maternity Foundation besøgte Kronprinsessen hospitalet All India Institute of Medical Sciences, hvor Hendes Kongelige Højhed fik indblik i hospitalets arbejde og i de generelle vilkår for gravide og fødende kvinder i Indien.

Foto: Hanne Juul, Aller foto og video.

> I maj gik turen til London, hvor Kronprinsparret den 6. maj overværede kroningen af D.M. Kong Charles 3. og Dronning Camilla i Westminster Abbey. Aftenen før hilste Deres Kongelige Højheder på Kongen ved en reception på Buckingham Palace.

Foto: Reuters, Ritzau Scanpix.

>

”Arkitektur er blevet en højborg inden for Danmarks eksport med danske arkitekter, der designer byliv, billige boliger og kulturelle fyrtårne i byer over hele kloden”, lød det fra Kronprinsen i en tale den 17. januar på Københavns Rådhus i forbindelse med Københavns udnævnelse til Arkitekturhovedstad i 2023 af UNESCO og den internationale arkitektforening.

Kronprinsen var protektor for arkitekturåret, hvor udnævnelsen som Arkitekturhovedstad blev markeret med en lang række arrangementer gennem året.

Foto: Ida Marie Odgaard, Ritzau Scanpix.

H.K.H. Kronprinsen

Gennem mere end to årtier har Kronprinsen været optaget af de globale klima- og miljøudfordringer og bidraget til at skabe opmærksomhed om Danmarks rolle som foregangsland inden for den grønne omstilling.

Den 5.-6. december deltog Kronprinsen i konferencen COP28 i De Forenede Arabiske Emirater, hvor Hans Kongelige Højhed sammen med danske ministre og virksomheder repræsenterede Danmark og landets rolle i kampen for at nå FN's klimamål.

Danske virksomheders rolle i den grønne omstilling var også omdrejningspunktet for Kronprinsens deltagelse i en ceremoni på Esbjerg Havn den 8. marts, hvor den første lagring af CO₂ i Nordsøens undergrund fandt sted. Lagring og fangst af CO₂, som er et værktøj i kampen mod klimaforandringer, var ligeledes temaet for konferencen ”EU’s Carbon Capture and Utilization and Storage Forum”, som fandt sted i Aalborg den 27. november under overværelse af Kronprinsen.

<

I forlængelse af klimakonferencen i Aalborg den 27. november indviede Kronprinsen et nyt pilotanlæg til CO₂-fangst på Aalborg Portland.

Foto: Henning Bagger, Ritzau Scanpix.

I 1972 åbnede Prins Henrik officielt for produktionen af olie og gas fra den danske del af Nordsøen. 51 år senere var Kronprinsen ved en ceremoni i Esbjerg med til at markere, at trafikken vendes i Nordsøens rørledninger. I stedet for at pumpe olie og gas op fra undergrunden, skal de tomme felter nu bruges til at lagre indfanget CO₂.

Foto: Lasse Lagoni.

Naturvidenskab, innovation og entreprenørskab er et andet væsentligt fokusområde for Kronprinsen, som sammen med den danske ESA-astronaut Andreas Mogensen den 22. maj var med til at igangsætte et formidlingsprojekt for børn og unge, "Rumrejsen 2023", om missionen til den internationale rumstation. Unge og læring – dog i mere jordnær sammenhæng – var også temaet for DM i Skills i Fredericia, hvor Kronprinsen den 2. februar forestod åbningen af det store årlige Danmarksmesterskab for unge faglige talenter indenfor blandt andet murer-, maler-, kokke- og frisørfagene.

I Nigers hovedstad Niamey mødte Kronprinsen den 25. maj børn og unge fra Red Barnets projekt Gallery Taweydo, som har fokus på inddragelse, uddannelse og klimaforandringer.

Foto: Mads Claus Rasmussen, Ritzau Scanpix.

Efter den officielle åbning af formidlingsprojektet "Rumrejsen 2023" introducerede skoleelever fra 7. klasse på Trørødskolen Kronprinsen og Andreas Mogensen for klassens arbejde med "Fremtidens rumstation".

Foto: Emil Nicolai Helms, Ritzau Scanpix.

I maj besøgte Kronprinsen det vestafrikanske land Niger sammen med minister for udviklingssamarbejde og global klimapolitik, Dan Jørgensen, for at sætte fokus på en række dagsordener, som alle kredsede om kampen for klimaet. Niger og de omkringliggende lande er særligt sårbare over for klimaforandringer med temperaturer, der stiger 1,5 gange hurtigere end det globale gennemsnit.

Under besøget i New York overværede Kronprinsen den 20. september åbningen af FN's generalsekretær António Guterres' UN Climate Ambition Summit, som havde til formål at accelerere konkrete klimahandlinger forud for COP28.

Foto: Det Danske Generalkonsulat i New York.

Besøget i Niger gav ligeledes anledning til at drøfte Danmarks mærkesager i FN-regi som led i indsatsen for Danmarks kandidatur til en ikke-permanent plads i FN's Sikkerhedsråd, når der er valg til rådet for perioden 2025-2026. Også i FN's hovedkontorer var Kronprinsen med til at skabe opmærksomhed om det danske kandidatur, da Hans Kongelige Højhed i september deltog i den 78. åbning af FN's Generalforsamling i New York.

Danmarks internationale engagement finder også sted i Letland, hvor Danmark har omkring 800 soldater udsendt som en del af NATOs forsvarsplan. I april besøgte Kronprinsen soldaterne i Camp Valdemar, hvor Hans Kongelige Højhed fik en rundvisning og et indblik i soldaternes arbejde og hverdag.

Kronprinsen besøgte den 19. april Camp Valdemar i Letland, hvor Kronprinsen fik en rundvisning på militærbasens øvelsesterræn for Hans Kongelige Højhed holdt en tale for lejrens danske soldater.

Foto: Forsvaret.

^

Det var festdag ved The Princess of Wales's Royal Regiment i London, da regimentets fjerde bataljon den 22. april fik overrakt en ny fane af Kronprinsen. Hans Kongelige Højhed overrakte fanen på vegne af Dronningen, der er regimentets Colonel-In-Chief.

Foto: Kongehuset.

I løbet af året bakkede Kronprinsen op om en række aktiviteter i sportens verden, herunder om Danmarks værtskab for VM i badminton. Hans Kongelige Højhed var protektor for turneringen, som blev afholdt i København i august.

I maj måned spændte hele Kronprinsfamilien løbeskoene og kastede sig sammen med 93.000 danskere ud i Danmarks største løbefællesskab, Royal Run. Det var andet år i træk, at Royal Run – som fandt sted 2. pinsedag i Aabenraa, Herning, Nyborg, Nykøbing Falster og København samt Frederiksberg – slog deltagerrekord.

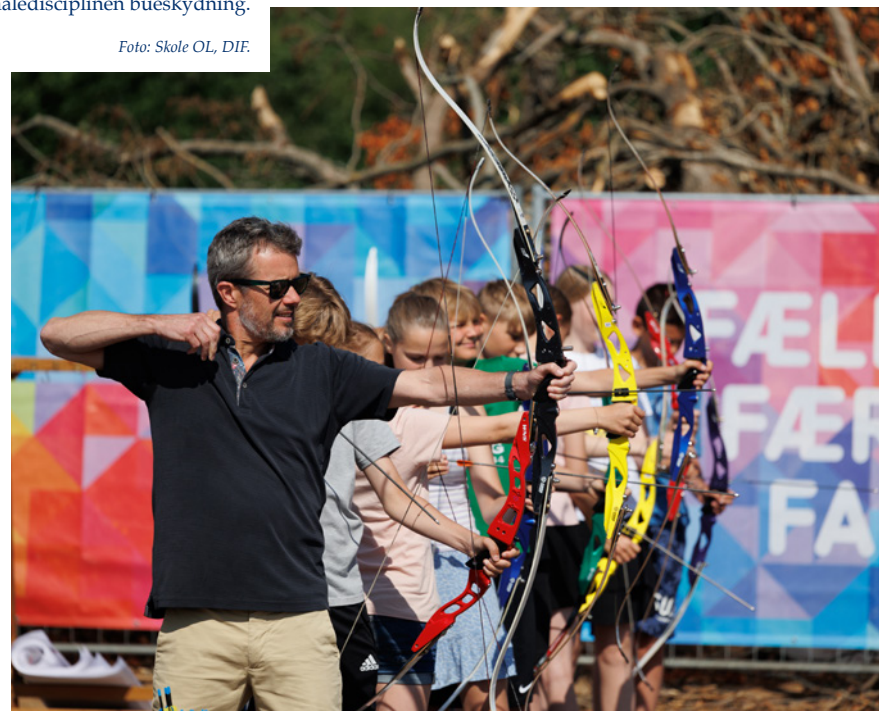

Det var ikke kun Kronprinsparret, men også parrets fire børn, som den 29. maj løb forskellige distancer ved årets Royal Run.

Foto: Lars Møller, Royal Run.

Vigtigheden af bevægelse hele livet er en mærkesag for Kronprinsen, som den 14. juni var til stede ved Skole OL-finalen i Billund. Her fik Kronprinsen blandt andet lejlighed til at prøve kræfter med finaledisciplinen bueskydning.

Foto: Skole OL, DIF.

H.K.H. Kronprinsessen

Vigtigheden af at passe på naturen og dens mangfoldighed er en væsentlig del af Kronprinsessens virke, og i 2023 fandt Hendes Kongelige Højheds engagement i kampen for at skabe bedre vilkår for biodiversitet sted på mange planer – fra en mose ved Aarhus til en mangroveskov på Fiji.

^
Hendes Kongelige Højhed gav i maj en hånd med i forbindelse med WWF Verdensnaturfondens indsats for at give løvfrøen, som er totalfredet i Danmark, nye steder at leve og yngle.

Foto: Bo Amstrup, Ritzau Scampix.

^

”Det var en stor fornøjelse, da jeg sammen med læge Peter Geisling og tre modige mennesker – Mette, Mathias og Anselma – tilbragte en smuk sensommerdag ved Vesterhavet, hvor vi talte om, hvordan naturen har haft positiv indvirkning på deres mentale sundhed i lyset af deres personlige livsrejser”.

Sådan lød det fra Kronprinsessen på Kongehusets digitale platforme, da DR den 30. november havde premiere på programmet ”Naturen og vores sind – med Kronprinsessen ved Vesterhavet”.

Foto: Kristian Graven, DR.

<

Den 14 kilometer lange vandrerrute, Skudestien, som Kronprinsessen indviede den 18. august, forener naturoplevelser med egnens kulturhistorie.

Foto: Naturstyrelsen.

Som præsident for WWF Verdensnaturfonden var Kronprinsessen den 17. maj til stede i Gsted-Kasted Mose ved Aarhus, hvor Verdensnaturfonden etablerer et nyt hjem til løvfrøen, som mangler naturområder at leve og yngle i. I august ventede endnu en jysk naturoplevelse, da Kronprinsessen sammen med flere hundrede naturglade nordjyder vandrede gennem Tornby Klitplantage i forbindelse med indvielsen af den nye vandrerrute Skudestien.

Sammenhængen mellem naturen og mental sundhed var temaet for en række af Kronprinsessens aktiviteter i det forgangne år, blandt andet ved indvielsen af et nyt sorgcenter i Vejle den 22. august, hvor Kronprinsessen holdt åbningstalen som protektor for Det Nationale Sorgcenter. Centret vil blandt andet inddrage naturen i sit arbejde for at hjælpe mennesker, der rammes af sorg.

Kronprinsessen var i årets løb med til at anerkende og skabe opmærksomhed om den ypperste forskning i Danmark. Det gjorde Hendes Kongelige Højhed blandt andet med uddelingen af Uddannelses- og Forskningsministeriets EliteForsk-priser i februar og med deltagelsen i konferencen "På vej mod en børne- og ungdomspsykiatri i verdensklasse" i november, hvor Kronprinsessen deltog i sin egenskab af protektor for Psykiatrifonden.

En måned inden konferencen satte Kronprinsessen også fokus på børn og unge i psykiatrien ved et besøg hos Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center på Bispebjerg Hospital. Besøget fandt sted sammen med Danske Hospitalsklovne, som har opbygget et landsdækkende program i samarbejde med 20 afdelinger i børne- og ungdomspsykiatrien.

>
Hospitalsklovnene Basta, Baglæns og Bella Bindestreg stod den 5. oktober klar til at modtage Kronprinsessen ved ankomsten til Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center på Bispebjerg Hospital.

Foto: Ida Marie Odgaard, Ritzau Scampix.

^
Kronprinsessen satte i det forgangne år fokus på vigtigheden af fællesskaber – på tværs af alle aldre. Den 8. maj besøgte Hendes Kongelige Højhed Dagcenter Christianehøj i Gladsaxe i anledning af centrets 50-års jubilæum. Omkring halvdelen af Christianehøjs medlemmer har en erhvervet hjerneskade, og Hendes Kongelige Højhed fik blandt andet en rundvisning på centrets krea- og fitnessværksteder.

Foto: Lars H. Laursen, Aller foto og video.

^
Den 20. februar deltog Kronprinsessen i uddelingen af Uddannelses- og Forskningsministeriets EliteForsk-priser. Her blev også uddelt rejsestipendier til 20 talentfulde ph.d.-studerende til studieophold ved nogle af verdens bedste forskningsmiljøer.

Foto: Søren Kjeldgaard, EliteForsk.

^

Et tidligere slagteri i den italienske by Milano var omdannet til et udstillingsvindue for 17 danske virksomheder, som deltog i udstillingen "This is Denmark".

Kronprinsessen åbnede den 17. april den danske udstilling som indledning til et erhvervsfremstød, der præsenterede førende danske kreative virksomheder og satte fokus på bæredygtigt design.

Foto: Albert Nieboer.

^

Kronprinsessen ankom den 23. april til østaten Vanuatu, som kort inden besøget blev ramt af to cykloner og to jordskælv.

Indbyggerne har i samarbejde med blandt andet FN's Udviklingsfond iværksat initiativer til forebyggelse af klimaforandringer og udvikling af bæredygtig energi.

Foto: Ida Marie Odgaard, Ritzau Scanpix.

Kronprinsessen stod i det forgangne år i spidsen for officielle besøg til Milano, østaterne Fiji og Vanuatu, Australien samt New York, hvor Kronprinsessen var med til at skabe opmærksomhed om Danmarks rolle inden for fremme af bæredygtighed, biodiversitet, kvinders sundhed og rettigheder samt om Danmarks kandidatur til FN's Sikkerhedsråd.

Sammen med minister for udviklingssamarbejde og global klimapolitik, Dan Jørgensen besøgte Hendes Kongelige Højhed i april østaterne Vanuatu og Fiji for at støtte op om klimaindsatserne blandt nogle af verdens

mest klimasårbare lande og sætte fokus på Stillehavsøernes udfordringer i forbindelse med seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder.

Besøget gav ligeledes mulighed for at møde en række repræsentanter fra Stillehavsregionens øvrige lande og i den forbindelse fremme det danske kandidatur til FN's Sikkerhedsråd. Sikkerhedsråds-kandidaturet var også på dagsordenen, da Kronprinsessen i oktober rejste til New York for at fejre FN-dagen, som er skabt for at mindes grundlæggelsen af De Forenede Nationer i 1945.

^

På Fiji var Kronprinsessen med til at plante mangrover, som blandt andet kan beskytte kysten og befolkningen mod cykloner, stigende vandstand og storm, og som er med til at fremme biodiversitet.

Foto: Ida Marie Odgaard, Ritzau Scanpix.

L

Med en cykeltur gennem Sydneys gader indledte Hendes Kongelige Højhed den 28. april sit besøg i den australske havneby. Den danske cykelkultur har været en inspirationskilde for etableringen af Sydneys cykelstier.

I Sydney besøgte Kronprinsessen blandt andet den prisvindende og bæredygtige skyskraber Sydney Quay Quarter Tower, som er designet af det danske arkitektfirma 3XN, og deltog i en rundbordssamtale om danske virksomheders bidrag til Australiens grønne omstilling.

Foto: Jesper Sunesen, Aller foto og video.

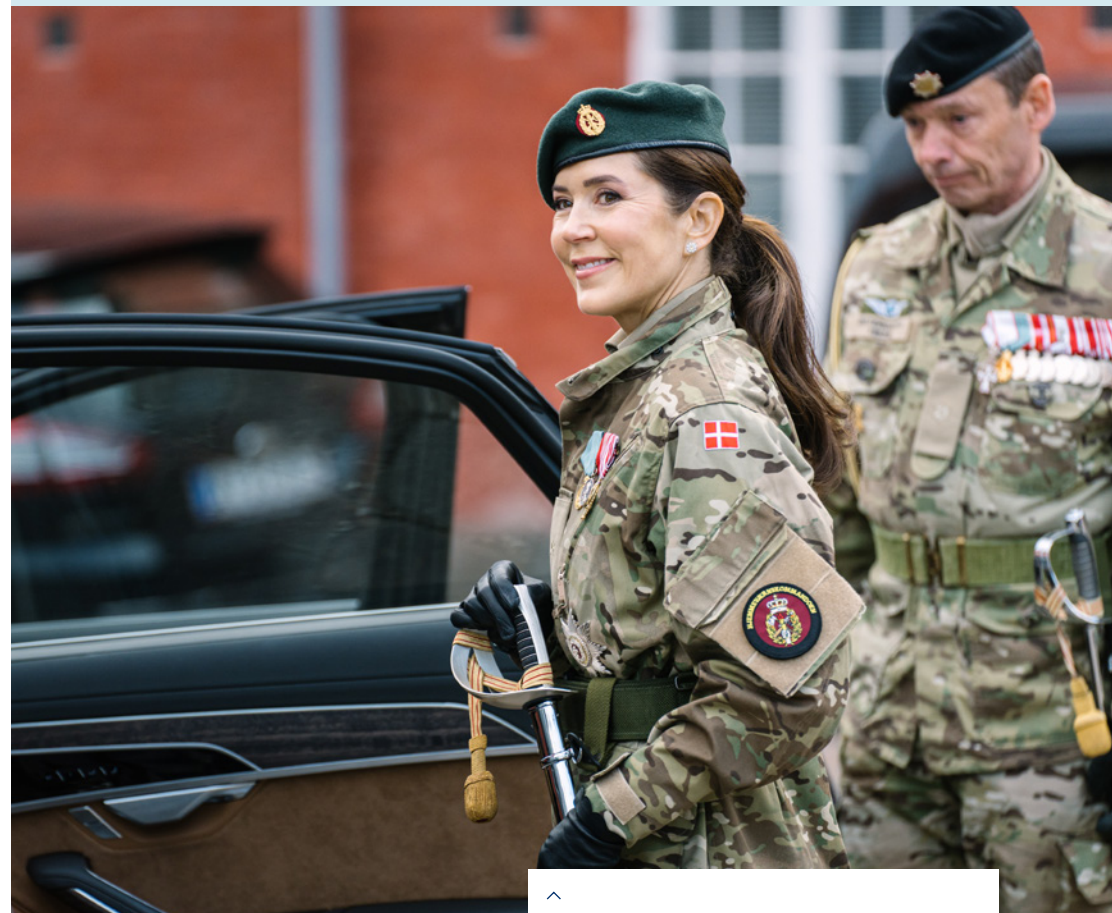
I forbindelse med besøget i New York den 23.-24. oktober deltog Kronprinsessen i en række møder og rundbordsdrøftelser om fredsopbygning, fremtidens multilateralisme og kvinders og pigers rettigheder.

Foto: Denmark in New York.

Under besøget i New York holdt Kronprinsessen også åbningstalen ved en reception på FN-Mission for at markere Danmarks champion-rolle i "The Coalition on Addressing Sea-level rise & Existential Threats", der arbejder for at øge opmærksomheden om konsekvenserne af klimaforandringer, herunder indvirkningen af havniveaustigninger på lavtliggende samfund.

Foto: Denmark in New York.

Kronprinsessen, som startede som menig i Hjemmeværnet i 2008, blev ved 4. maj-paraden på Kastellet udnævnt til major á la suite i Hjemmeværnet.

Foto: Emil Nicolai Helms, Ritzau Scanpix.

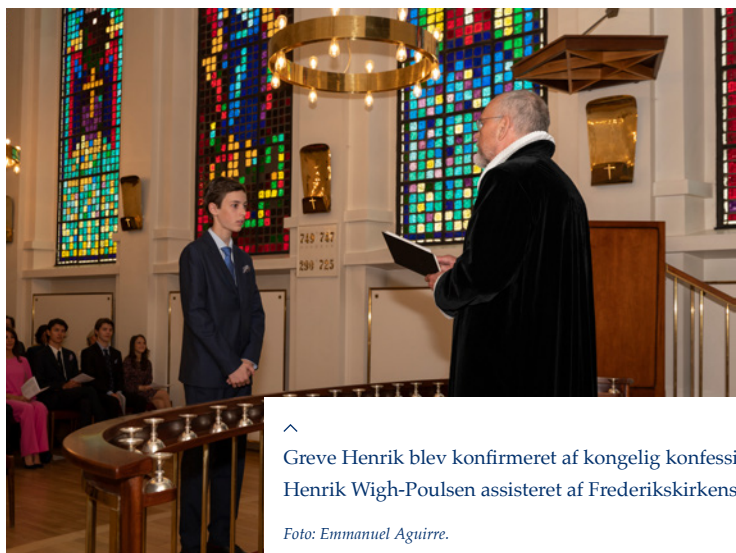
H.K.H. Prins Joachim

For Prins Joachim bød året på to store og glædelige begivenheder i familien. I foråret blev Prinsens yngste søn, H.E. Greve Henrik, konfirmeret og Prinsen blev per 1. september udnævnt til forsvarsindustriattaché ved Danmarks ambassade i Washington D.C., hvilket betød, at familien flyttede fra Paris til den amerikanske hovedstad.

Efter ceremonien i kirken stillede konfirmanden sammen med sine forældre og søskende op til fotografering i Frederikskirkens have, som er en lille grøn oase midt i Paris.

Foto: Emmanuel Aguirre.

Greve Henrik blev konfirmeret af kongelig konfessionarius biskop Henrik Wigh-Poulsen assisteret af Frederikskirkens præst Malene Bendtsen.

Foto: Emmanuel Aguirre.

I strålende formiddagssol ankom Greve Henrik den 18. maj sammen med sine forældre og søskende til Frederikskirken – Den Danske Kirke i Paris, hvor Greven blev konfirmeret omgivet af Kronprinsfamilien, Prinsesse Maries nærmeste familie samt familiens nære venner. Frederikskirken, som ligger i hjertet af Paris, fungerer som et samlingssted for danskere i Paris og omegn, og kirken blev indviet i 1955 med deltagelse af Dronning Ingrid og Frederik 9., som lagde navn til kirken.

>
Prins Joachim ankom den 1. september til første arbejdsdag på Danmarks Ambassade i Washington D.C.

Foto: Ritzau Scanpix.

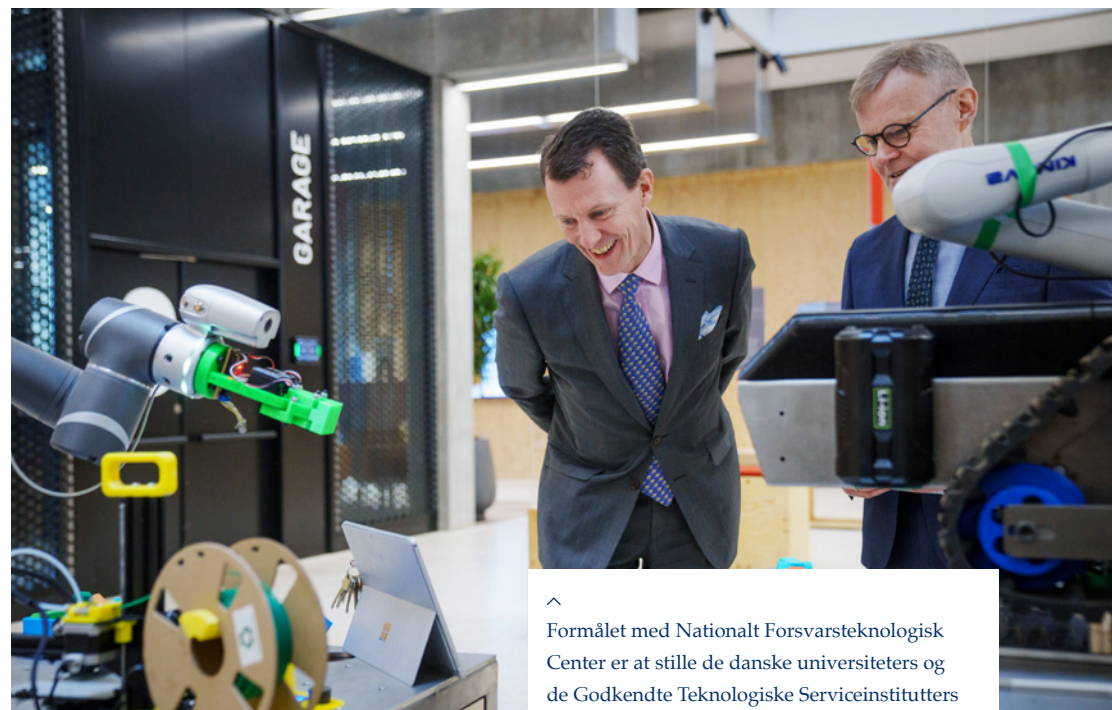
<
"Verdenssituationen er ny og verdensordenen er vendt på hovedet. For mindre end et år siden ønskede vi alle sammen, at alting stadig var lyserødt. Vi vidste godt, at alt det, vi har opbygget og opnået gennem århundreder skal forsvares. Vores grænser, vores demokrati, vores frihed, vores liv."

Sådan sagde Prins Joachim blandt andet i sin tale ved lanceringen af Nationalt Forsvarsteknologisk Center i Aalborg.

Foto: Bo Amstrup, Ritzau Scanpix.

Prins Joachim og familien flyttede i 2019 til Frankrig, hvor Prinsen gennemførte Frankrigs højst rangerede militære uddannelsesforløb og efterfølgende blev tilknyttet Danmarks Ambassade i Paris som forsvarsattaché. Efter fire år i Paris flyttede familien i august 2023 til USA. I stillingen som forsvarsindustriattaché i Washington D.C. skal Prinsen som Danmarks repræsentant i de kommende år være med til at styrke det forsvarsindustrielle samarbejde med USA og Canada.

Samarbejde mellem Forsvaret og industrien var også omdrejningspunktet for åbningen af det nye center Nationalt Forsvarsteknologisk Center ved Aalborg Universitet, som er et fælles initiativ blandt landets otte universiteter. Prins Joachim forestod indvielsen af centret den 8. februar i Aalborg, hvor Prinsen efterfølgende deltog i den årlige konference for forsvarsindustrien "Danish Defence Annual Conference".

^
Formålet med Nationalt Forsvarsteknologisk Center er at stille de danske universiteters og de Godkendte Teknologiske Serviceinstitutters viden og kompetencer til rådighed for at udvikle det danske forsvar.

Foto: Bo Amstrup, Ritzau Scanpix.

I årets løb var Prins Joachim også med til at fremme danske forsvarsindustrielle virksomheder i forbindelse med en række erhvervsfremstød. Den 13. april stod Prinsen i spidsen for et erhvervsfremstød i den tyske hovedstad Berlin. Flere end 50 danske og tyske virksomheder deltog i fremstødet, som havde fokus på at styrke det dansk-tyske samarbejde i forsvarsindustrien.

I november var det danske og franske virksomheder inden for den maritime forsvarsindustri, som havde mulighed for at skabe forretningsforbindelser ved Maritime Business Event i Paris, hvor Prinsen også deltog.

^
Som protektor for Hovedorganisationen for Personel af Reserven i Danmark deltog Prins Joachim den 27. september i Danmarks første Uniform på jobbet-dag, hvor Prinsen blev fotograferet sammen med kolleger på Den Danske Ambassade i Washington D.C. iført uniform.

Foto: Danmarks Ambassade i Washington D.C.

<
Som forsvarsattaché på ambassaden i Paris igangsatte og konceptualiserede Prins Joachim et stadig tættere engagement og netværk mellem Danmarks og Frankrigs forsvarsindustrier, blandt andet med årlige større erhvervs møder som Maritime Business Event i Paris den 16. november.

Foto: Den danske ambassade i Paris.

^
I forbindelse med erhvervsfremstødet i Berlin i april besøgte Hans Kongelige Højhed sammen med Danmarks ambassadør i Tyskland, Susanne Hyldelund, Deutscher Bundestag, der er Forbundsrepublikken Tysklands parlament.

Foto: Martin Ziemer, Den Danske Ambassade i Tyskland.

H.K.H. Prinsesse Marie

Prinsesse Marie var i det forgangne år optaget af at fremme dansk kunst og kultur i Frankrig samtidig med, at Prinsessen deltog i arrangementer i Danmark og Norden med fokus på en række af Prinsessens mærkesager inden for blandt andet madspildebekæmpelse, autisme og bekæmpelse af hiv og aids.

I Frankrig fortsatte Prinsesse Marie i årets første måneder med at fremme dansk kulturliv og afsøge dansk-franske partnerskaber i sin egenskab af Særlig Kulturrepræsentant ved Den Danske Ambassade i Paris.

Den danske kok Brian Hansen og hans assistent Elisabeth Madsen vandt i januar guld ved Bocuse d'Or i Lyon, hvor Prinsessen var til stede.

Foto: Jesper Bøjlund.

Den 13. november besøgte Prinsesse Marie verdens største konference for hjerneforskning i Washington D.C., hvor Dansk NeuroforskningsCenter, som blev etableret i 2009 af Region Midtjylland og Aarhus Universitet, var blandt deltagerne.

Foto: Jeff Nyveen.

12 danske designbrands fik mulighed for at præsentere deres tidløse og bæredygtige design ved messen "Maison & Objet" i Paris, hvor Prinsesse Marie den 19. januar klippede den røde snor til den danske udstilling.

Foto: Thomas Deron.

Gastronomi i verdensklasse var på menuen, da Prinsessen den 23. januar rejste til kokkekonkurrencen Bocuse d'Or 2023 i Lyon for at heppe på de danske deltagere, som vandt gullet. Prinsesse Marie var også med til at sætte fokus på dansk møbelkunst og interiør i en fransk kontekst, da Hendes Kongelige Højhed i januar åbnede udstillingen "Circularity in Action" under messen "Maison & Objet" i Paris.

Også i København var Prinsessen med til at sætte fokus på dansk-franske kulturrelationer ved uddelingen af "De frankofone landes ambassadørers litteraturpris" til den canadiske forfatter Juliana Léveillé-Trudel for bogen "Nirliit" den 16. oktober på Den Franske Ambassade.

Efter flytningen til Washington D.C. deltog Prinsessen i november i verdens største konference for hjerneforskning, som fandt sted i den amerikanske hovedstad. Her var Dansk NeuroforskningsCenter på Aarhus Universitetshospital repræsenteret, og Hendes Kongelige Højhed besøgte blandt andet forskningscentrets stand på konferencen og mødte to unge danske forskere fra centret.

<

I april åbnede Prinsesse Marie autismekonferencen "SIKON", som havde "Autisme og sanserne" som tema. Efter åbningstalen fik Prinsessen mulighed for at afprøve en række sansestimulerende hjælpemidler, der virker beroligende på både børn og voksne.

Foto: Hanne Juul, Aller foto og video.

Siden 2011 har Prinsesse Marie været protektor for Autismeforeningen, som arbejder for at udbrede viden om autisme og sikre de bedste muligheder og vilkår for mennesker med autisme og deres familier. Den 24. april holdt Prinsessen åbningstale ved konferencen "SIKON" i Odense, som er Nordens største autismekonference.

Få dage senere holdt Hendes Kongelige Højhed igen åbningstalen ved et nordisk topmøde. Denne gang var omdrejningspunktet Prinsessens mangeårige engagement i kampen mod madspild ved The Nordic Waste Summit i Stockholm, hvor Hendes Kongelige Højhed deltog sammen med minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Jacob Jensen.

v

Italiensk mad tilberedt af overskydende råvarer stod på menuen, da Prinsesse Marie den 16. oktober deltog i en middag mod madspild arrangeret af Den Italienske Ambassade i Danmark og organisationen Stop Spild Af Mad. Middagen blev afholdt i forbindelse med FN's Internationale Fødevaredag.

Foto: Keld Navntoft.

>

"Jeg er glad for at være en del af den nordiske bevægelse, som vi starter i dag. Bekæmpelse af madspild er vigtigt. Vi må handle nu, og jeg håber, at Nordic Food Waste Summit er begyndelsen på øget handling og samarbejde", lød det fra Prinsessen den 26. april ved åbningen af det nordiske topmøde om madspild.

Foto: Christine Olsson/TT/Ritzau Scanpix.

Den 2. maj var Prinsesse Marie ledsaget af sin familie, da en af Prinsessens protektioner, Kattegatcentret, kunne fejre sit 30-års jubilæum. Centret ligger i Grenå ud til Kattegat og huser over 250 forskellige dyrearter.

<
Ved besøget i Kattegatcentret den 2. maj prøvede Prinsessen og familien blandt andet at fodre hajer, møde æselpingviner og diskutere en blæksprutte.

Foto: Hanne Juul, Aller foto og video.

<
Den 1. december deltog Prinsesse Marie som protektor for AIDS-Fondet traditionen tro i lystænding på Kulturvet i København til minde om de mange, som har mistet livet til hiv og aids i Danmark.

Foto: Lars H. Laursen, Aller foto og video.

>
Prinsesse Marie deltog den 27. april i undervisningsmoduler til indsatslederuddannelsen i Beredskabsstyrelsens Center for Uddannelse i Tinglev. Efter deltagelsen blev Hendes Kongelige Højhed udnævnt til sektionsleder à la suite i Beredskabsstyrelsen.

Foto: Beredskabsstyrelsen, Magnus Stig Mikkelsen.

H.K.H. Prinsesse Benedikte

For Prinsesse Benedikte var 2023 fyldt med arrangementer og tilstedeværelser i forbindelse med Prinsessens mærkesager. Ligesom tidligere år var blandt andet vilkårene for personer, som lever med et handicap eller en kronisk sygdom, spejderbevægelsen samt ridesportens verden omdrejningspunktet for Prinsessens engagement.

I det tidlige forår blev årets uddeling af "Helene Elsass Prisen" afholdt i Charlottenlund. Prisuddelingen blev markeret med et festligt

Den 8. marts overrakte Prinsesse Benedikte "Helene Elsass Prisen" til komiker, skuespiller og iværksætter Jacob Nossell. Hendes Kongelige Højhed er protektor for både Elsass Fonden og CP Danmark.

Foto: Elsass Fonden.

Sammen med centerdirektør på Rigshospitalet Jannick Brennum, regionsrådsformand i Region Hovedstaden Lars Gaardhøj og professor og leder af Nationalt Videnscenter for Demens Gunhild Waldemar indviede Prinsesse Benedikte "Demensvenlig Have og Hverdagslivet med Demens" den 21. august.

Foto: Nationalt Videnscenter for Demens/Tomas Bertelsen.

arrangement, hvor Prinsesse Benedikte stod for overrækkelsen af prisen. "Helene Elsass Prisen" tildeles en person, der har gjort en særlig indsats for mennesker med cerebral parese, og denne gang gik prisen til komiker, skuespiller og iværksætter Jacob Nossell.

Også hos Prinsessens protektion Alzheimerforeningen forestod Hendes Kongelige Højhed den 26. september overrækkelsen af "Alzheimerforeningens Forskerpris", der hvert år uddeles til danske forskere, som har ydet en

særlig indsats inden for Alzheimers sygdom og andre demenssygdomme.

Omgivet af blomster, grønne planter og sanselige zoner indviede Prinsesse Benedikte en sommerdag i august "Demensvenlig Have og Hverdagslivet med Demens" på Nationalt Videnscenter for Demens på Rigshospitalet. Prinsessen deltog også i en rundvisning i haven samt i de dertilhørende faciliteter, der skal demonstrere løsninger, som kan anvendes i hverdagslivet med demens.

Prinsessens mangeårige engagement indenfor ridesporten blev også markeret i det forgangne år. I dagene den 10.-12. marts var mere end 60.000 hesteentusiaster fra ind- og udland samlet i MCH Messecenter i Herning til Dansk Varmblods Hingstekåring. Som protektor overrakte Hendes Kongelige Højhed blandt andet "H.K.H. Prinsesse Benediktes Vandrepræmie". Samme sted var Prinsesse Benedikte også at finde i oktober, da Prinsessen traditionen tro overværede World Cup Herning 2023.

Ved Dansk Varmblods Hingstekåring overrakte Prinsessen "H.K.H. Prinsesse Benediktes Vandrepræmie" til hoppen Jolene Hill. På billedet ses Jolene Hill sammen med Tobias Thorning Jørgensen, der vandt guld ved de Paralympiske Lege i Tokyo i 2021.

Foto: Ridehesten.com.

Prinsesse Benedikte deltog i den Tysk-Skandinaviske skoles 10-års jubilæum i Berlin den 9. juni. Skolens elevrådsforpersoner var dagens værter og gav Prinsessen en guidet tur rundt på skolen.

Foto: René Tauschke.

Den 28. august satte Hendes Kongelige Højhed fokus på parasporten i Danmark, da Prinsessen deltog i en reception på den franske ambassade i København i anledning af, at der var et år til starten på de Paralympiske Lege i Paris.

Foto: Lars Møller.

Prinsesse Benedikte har i årtier været engageret i arbejdet med spejderbevægelsen – og 2023 var ingen undtagelse. I oktober deltog Prinsessen i Olave Baden-Powell Society's bestyrelsesmøde og årlige konference i Kuala Lumpur i Malaysia. Prinsessen er protektor for Olave Baden-Powell Society, som støtter foreningen World Association of Girl Guides and Girl Scouts (WAGGGS), der er en global frivillig forening for pigespejdere.

Året var også 80-året for begivenhederne den 29. august 1943, hvor den danske regering trådte tilbage efter en måneds strejke, demonstrationer og sabotager i Danmark. Denne særlige dag blev markeret ved Mindelunden nord for København, hvor Prinsesse Benedikte var til stede og lagde en krans ved Hovedmonumentet.

Prinsesse Benedikte deltager hvert år i Olave Baden-Powell Society's bestyrelsesmøde og konference, som i år fandt sted i Kuala Lumpur.

Foto: WAGGGS.

Mindehøjtideligheden den 29. august fandt sted i Mindelunden, som er en mindekirkegård for Danmarks frihedskamp fra 1940 til 1945.

Foto: Martin Høien, Aller foto og video.

I Byparken i Broager afslørede Prinsesse Benedikte den 22. april en buste af I.P. Nielsen i sin egenskab som protektor for I.P. Nielsen-fonden til minde om Dronning Ingrid.

Foto: Finn Wogensen.

De kongelige fonde

Den kongelige families omfattende virke og engagement i en lang række samfundsområder kommer også til udtryk i årets uddelinger fra de kongelige fonde, Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond, Kronprins Frederiks og Kronprinsesse Marys Fond samt Nikolai og Felix Fonden.

Fondene uddelte i 2023 tilsammen mere end 9,5 millioner kroner til 134 projekter inden for det kulturelle, videnskabelige og sociale område, og den kongelige familie deltager aktivt i arbejdet med at udvælge og vurdere ansøgningerne.

Dronning Margrethes og Prins Henriks Fonds kapital består af de midler, som fremkom ved salget af bryllupsmønten i anledning af Dronningens og Prins Henriks bryllup i 1967 samt de beløb, som efterfølgende er blevet skænket til fonden. Kronprinsparret stiftede i 2006 Kronprins Frederiks og Kronprinsesse Marys Fond for provenuet ved salg af den bryllupsmønt, der blev udsendt i anledning af Kronprinsparrets bryllup i 2004.

Kronprins Frederiks og Kronprinsesse Marys Fond uddelte støtte til i alt 15 projekter i 2023, herunder til Ungdommens Røde Kors' ferielejre for udsatte børn og unge. I september deltog Kronprinsen i fejringen af Ungdommens Røde Kors' 100-års fødselsdag, hvor Hans Kongelige Højhed blandt andet mødte 100 børn og unge samt 24 frivillige fra tre af ferielejrene.

Foto: Mikael Rieck, Aller foto og media.

Blandt de 102 projekter, som i 2023 modtog støtte fra Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond, var blandt andet støtte til udstillingen "Kalaallit Nunaat Rocks – Rocks of Greenland" på Designmuseum Danmark. Dronningen forestod den 21. juni åbningen af udstillingen om grønlandsk guld og rubiner, som tog publikum med på en tur til Grønlands undergrund.

Foto: Keld Navntoft.

Kongehusets økonomi

Regnskabet 2023

Årsregnskabet omfatter statsydelsen til Dronningen og årpenge til Kronprinsen og Kronprinsessen samt oplysning om årpenge til Prins Joachim

Årsregnskab for Civillisten og Kronprinsens og Kronprinsessens årpenge

Statsydelsen er fastsat i "Lov om Dronning Margrethe den Andens Civilliste", der hvert år reguleres i henhold til udviklingen i lønindekset for statsansatte. I 2023 var statsydelsen på 91,1 millioner kroner.

Statsydelsen dækker udgifter til løn, varer og tjenesteydelser samt indvendig vedligeholdelse på de kongelige slotte, som staten stiller til rådighed for Dronningen.

Årpenge for Kronprinsparret er fastlagt i "Lov om årpenge for Kronprins Frederik", og årpenge for Prins Joachim og Prinsesse Marie er fastlagt i "Lov om årpenge for Prins Joachim". Regulering af årpenge sker som beskrevet for Dronningens statsydelse.

Kongehusets rejseomkostninger til statsbesøg i udlandet og andre officielle udlandsrejser dækkes af en ramme under Udenrigsministeriet. I 2023 var der – i lighed med tidligere år – afsat en ramme på 4,5 millioner kroner.

Medlemmer af den kongelige familie, som modtager årpenge, skal ikke betale indkomstskat, registreringsafgift og grøn ejerafgift. Det følger af Kildeskatteloven, Registreringsafgiftsloven og Brændstofforbrugsloven. Den kongelige familie er underlagt almindelige regler for betaling af bo- og arveafgifter samt ejendomsskatter. Der ydes refusion af moms. Refusionen er årligt begrænset til en procentdel af statsydelsen svarende til den gældende momssats. Beløbene i årsrapporten er således opgjort eksklusivt moms. Der er i 2023 modtaget momsrefusion på 12.403.883 kroner i Civillisten og 2.508.411 kroner i Kronprinsparrets hof.

Årsregnskabet 2023 er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år og omfatter statsydelsen til Dronning Margrethe II og årpenge til Kronprinsen og Kronprinsessen samt oplysning om årpenge til Prins Joachim. Folketinget forventes i løbet af 2024 at vedtage en ny lovgivning vedrørende Kongehusets økonomi. Kongehuset vil fremadrettet aflægge et årsregnskab, der afspejler den nye lovgivning.

Årsregnskab for Den Kongelige Civilliste

Årsregnskabet for Den Kongelige Civilliste omfatter statsydelsen til Dronningen

Civillistens regnskab for 2023 viser et forbrug af opsparingen i form af et underskud på godt 1 million kroner.

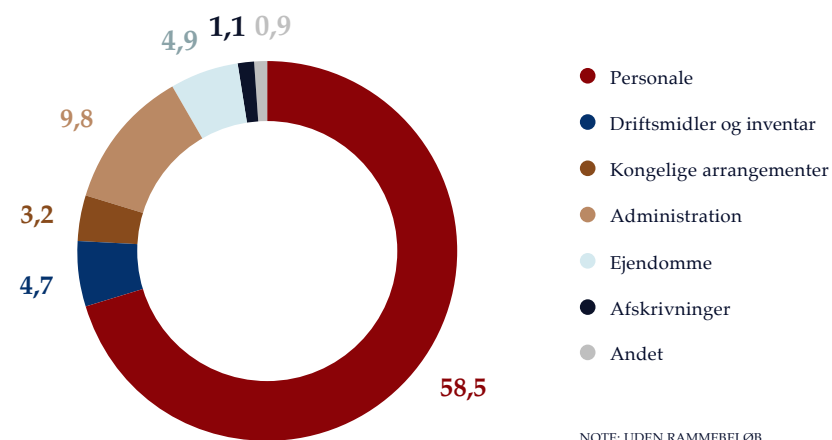
Resultatet skal ses på baggrund af et år med mange aktiviteter og et fortsat højt prisniveau, men hvor der samtidig har været fokus på at tilpasse økonomien efter et betydeligt underskud i 2022.

Balance i økonomien gennem prioriteringer og effektive løsninger er en helt central målsætning for Kongehuset. Ikke mindst i de kommende år, hvor aktivitetsniveauet efter tronskiftet vil være højt, og hvor der vil blive investeret i modernisering af Kongehuset på en række områder.

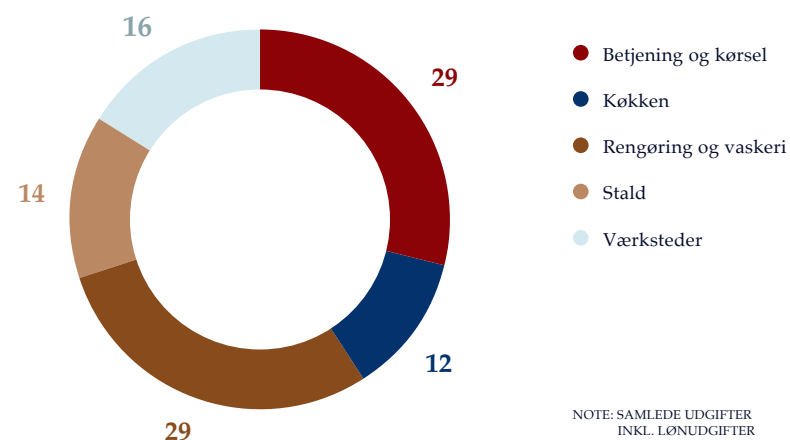
Personaleomkostningerne, som går til lønninger, pensioner med videre, udgjorde i 2023 ca. 59 millioner kroner svarende til ca. 60 procent af Civillistens samlede udgifter.

Fordelingen af Hoffets udgifter fremgår af grafiken til højre. En yderligere specifikation af økonomien fremgår af noterne til regnskabet.

Fordeling af de samlede omkostninger (mio.kr.)

Fordeling af driftsomkostninger på serviceenheder (procent)

Årsregnskab for Den Kongelige Civilliste

Resultatopgørelse

1. januar - 31. december 2023

	Noter	2023 kr.	2022 t.kr.
Indtægter			
Statsydelsen	1	91.083.587	88.884
Andre indtægter	2	2.892.175	2.890
I alt		93.975.762	91.774
Omkostninger			
Personaleomkostninger	3	58.468.732	56.851
Hoffets driftsomkostninger	4	8.862.563	12.487
Hoffets administrationsomkostninger	5	9.848.644	8.461
Ejendomsomkostninger	6	4.873.093	6.463
Afskrivninger		1.068.650	1.137
Rammebeløbet	7	13.229.891	12.910
I alt		96.351.573	98.309
Resultat før finansielle poster		(2.375.811)	(6.535)
Finansielle indtægter		1.371.176	127
Finansielle omkostninger		0	(1.973)
Årets resultat, underskud		(1.004.635)	(8.381)
Resultatdisponering			
Overført til næste år		(1.004.635)	(8.381)

Den Kongelige Civilliste

Balance

31. december 2023

Aktiver	Noter	2023 kr.	2022 t.kr.	Passiver	Noter	2023 kr.	2022 t.kr.
Anlægsaktiver				Egenkapital	8	8.695.710	9.700
Biler og maskiner		3.142.271	4.076			8.695.710	9.700
It		504.184	639				
Anlægsaktiver i alt		3.646.455	4.715	Gældsforpligtelser			
Omsætningsaktiver				Leverandører af varer og tjenesteydelser		2.589.650	1.831
Tilgodehavende moms		1.717.326	2.014	Modtaget forudbetalt statsydelse		7.661.284	7.509
Andre tilgodehavender		1.246.910	709	Anden gæld inkl. feriepengeforpligtelse		7.794.557	4.518
Periodeafgrænsningsposter		2.150.901	1.860	Gældsforpligtelser i alt		18.045.491	13.858
Tilgodehavender		5.115.137	4.583	Passiver i alt		26.741.201	23.558
Værdipapirer		11.410.915	9.732				
Likvider		6.568.694	4.528				
Værdipapirer og likvider		17.979.609	14.260				
Omsætningsaktiver i alt		23.094.746	18.843				
Aktiver i alt		26.741.201	23.558				

Noter

1 Statsydelsen

	2023 kr.	2022 t.kr.
Statsydelsen	91.083.587	88.884
Heraf til H.K.H. Prinsesse Benedikte	1.366.254	1.333

2 Andre indtægter

	2023 kr.	2022 t.kr.
Lejeindtægter	1.565.179	1.601
Øvrige indtægter, medaljer mv.	1.326.996	1.289
	2.892.175	2.890

3 Personaleomkostninger

	2023 kr.	2022 t.kr.
Lønninger inkl. omkostninger til social sikring	49.774.102	48.026
Pensionsbidrag	5.743.748	5.787
Andre personaleomkostninger	2.950.882	3.038
	58.468.732	56.851

4 Hoffets driftsomkostninger

	2023 kr.	2022 t.kr.
Driftsmidler og inventar	4.747.452	5.630
Kongelige arrangementer	3.208.032	5.515
Medaljer mv.	698.547	1.026
Diverse omkostninger	208.532	316
	8.862.563	12.487

5 Hoffets administrationsomkostninger

	2023 kr.	2022 t.kr.
Kontorhold, bøger, blade mv.	1.141.843	984
Telefon og porto	1.123.294	1.160
Forsikringer og konsulentydelse	3.756.148	2.455
Kontorinventar og it	3.827.359	3.862
	9.848.644	8.461

Noter

6 Ejendomsomkostninger

	2023 kr.	2022 t.kr.
Varme og el	2.156.553	3.688
Ekstern rengøring	519.779	528
Leje	12.383	21
Vedligeholdelse og modernisering mv.	2.184.378	2.226
	4.873.093	6.463

8 Egenkapital

	2023 kr.	2022 t.kr.
Egenkapital primo	9.700.345	18.081
Årets resultat, underskud	(1.004.635)	(8.381)
	8.695.710	9.700

7 Rammebeløbet

	2023 kr.	2022 t.kr.
Rammebeløb til H.M. Dronningen	11.863.637	11.577
Rammebeløb til H.K.H. Prinsesse Benedikte	1.366.254	1.333
	13.229.891	12.910

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse A.

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Resultatopgørelsen

Statsydelsen

I resultatopgørelsen indregnes den statsydelse, der vedrører regnskabsåret. Statsydelsen udbetales fra staten månedsvis forud. 1,5 procent af statsydelsen tilfaldt Prinsesse Benedikte.

Andre indtægter

Andre indtægter omfatter indtægter ved udlejning af tjenesteboliger, entreindtægter fra rundvisninger på Fredensborg Slot samt ekspeditionsgebyrer vedrørende belønningsmedaljer.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter gager og lønninger samt pensionsbidrag og pensioner med videre. Endvidere omfatter personaleomkostninger omkostninger til kurser, uniformer, sundhedsforsikring samt ansvars- og ulykkesforsikringer.

Hoffets driftsomkostninger

Omkostninger til Hoffet omfatter omkostninger til officielle forpligtelser, herunder statsbesøg, festforestillinger, drift af biler og hestehold samt rejser med videre.

Hoffets administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger omfatter omkostninger til administration af Hoffet, herunder kontorhold, forsikringer, konsulentydelse, it-drift, juridisk bistand, revision, abonnementer med videre.

Ejendomsomkostninger

Ejendomsomkostninger omfatter omkostninger til indvendig vedligeholdelse af de slotte og palæer, som i henhold til Civillisteloven stilles til rådighed for Dronningen. Ejendomsomkostninger omfatter endvidere omkostninger til varme, elektricitet samt rengøring og vinduespolering.

Afskrivninger

Omfatter af- og nedskrivninger samt gevinst/tab ved salg af biler, it-udstyr samt bygninger.

Rammebeløb

Af den modtagne statsydelse henføres en fast andel som et rammebeløb til Dronningen. Beløbet anvendes blandt andet til beklædning, inventar, andre private omkostninger, rådgivning og sekretærassistance af ikke-officiel karakter samt vedligeholdelsesomkostninger og driftsomkostninger på Marselisborg Slot og i Jagtejendommen Trend Skov samt omkostninger relateret til Château de Cayx. Herudover bruges en del af rammebeløbet til driftsomkostninger i forbindelse med ophold på Graasten Slot.

Finansielle poster

Finansielle indtægter omfatter renter af kontante indeståender og obligationer, udbytte fra investeringsforeningsbeviser samt kursregulering af værdipapirer. Finansielle omkostninger omfatter renter af kontante indeståender samt kursregulering af værdipapirer.

Balancen

Anlægsaktiver

Anlægsaktiver optages til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Biler og maskiner afskrives hovedsageligt lineært i forhold til forventet scrapværdi efter fem til otte år. it-systemer afskrives lineært over otte år, mens investeringer i it-udstyr afskrives over fem år. Indretning af bygninger til værksteder og vaskeri afskrives lineært over femten år. Den regnskabsmæssige værdi af anlægsaktiver vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning. Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivning af det enkelte aktiv til forventet netto-salgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender indregnes til nominel værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Værdipapirer

Værdipapirer omfatter børsnoterede aktier, obligationer og investeringsforeningsbeviser, der indregnes til balancedagens børskurs. Udtrukne obligationer indregnes til kurs pari.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante kassebeholdninger samt indeståender i pengeinstitutter.

Gældsforpligtelser

Gældsforpligtelser måles til nettorealisationsværdi.

Påtegning

Godkendelse af årsregnskabet for Den Kongelige Civilliste

Vi har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar 2023 - 31. december 2023 for Den Kongelige Civilliste.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Den Kongelige Civillistes aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af aktiviteterne for regnskabsåret 1. januar 2023 - 31. december 2023.

Den del af beretningen, der omhandler Den Kongelige Civilliste, indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Amalienborg, den 26. marts 2024

Christian Schønau
Hofmarskal

Dan Folke Pedersen
Økonomichef

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til Hans Majestæt Kongen

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Den Kongelige Civilliste for regnskabsåret 1. januar 2023 - 31. december 2023, der omfatter resultatopgørelse, balance og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Den Kongelige Civillistes aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af Den Kongelige Civillistes aktiviteter for regnskabsåret 1. januar 2023 - 31. december 2023 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Den Kongelige Civilliste i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisoreres etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere evnen til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af ledelsens forventninger til den fortsatte drift.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og oprettholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Den Kongelige Civillistes interne kontrol.

Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om evnen til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning.

Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om beretningen

Ledelsen er ansvarlig for beretningen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke beretningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om beretningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse beretningen og i den forbindelse overveje, om beretningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om beretningen indeholder krævede oplysninger i henhold til den relevante lovgivning.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at beretningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i den relevante lovgivning. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i beretningen.

København, den 26. marts 2024

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 96 35 56

Claus Jorch Andersen
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne33712

Christina Nilsson
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne44182

Årsregnskab for Kronprinsens og Kronprinsessens årpenge

Årsregnskabet omfatter årpenge til Kronprinsen og Kronprinsessen

Resultatopgørelse

1. januar - 31. december 2023

	Noter	2023 kr.	2022 t.kr.
Indtægter			
Årpenge	1	22.419.900	21.877
I alt		22.419.900	21.877
Omkostninger			
Personaleomkostninger	2	13.722.378	12.849
Hoffets driftsomkostninger	3	2.607.528	2.273
Hoffets administrationsomkostninger	4	246.159	134
Ejendomsomkostninger	5	2.231.238	2.766
Afskrivninger		288.547	679
Rammebeløb, Kronprinsparret		4.483.980	4.376
I alt		23.579.830	23.077
Resultat før finansielle poster		(1.159.930)	(1.200)
Finansielle indtægter		14.186	2
Finansielle omkostninger		(1.662)	(5)
Årets resultat, underskud		(1.147.406)	(1.203)
Resultatdisponering			
Overført til næste år		(1.147.406)	(1.203)

Kronprinsens og Kronprinsessens årpenge

Balance

31. december 2023

Aktiver	Noter	2023 kr.	2022 t.kr.	Passiver	Noter	2023 kr.	2022 t.kr.
Anlægsaktiver		2.752.002	3.000	Egenkapital	6	516.236	1.664
Omsætningsaktiver				Gældsforpligtelser			
Tilgodehavende moms		406.648	636	Leverandør af varer og tjenesteydelser		633.219	414
Andre tilgodehavender		186.036	424	Anden gæld inkl. feriepengeforpligtelse		1.921.954	1.680
Periodeafgrænsningsposter		206.246	193	Modtaget forudbetalt statsydelse		1.885.798	1.848
Tilgodehavender		798.930	1.253	Gældsforpligtelser i alt		4.440.971	3.942
Likvider		1.406.275	1.353	Passiver i alt		4.957.207	5.606
Omsætningsaktiver i alt		2.205.205	2.606				
Aktiver i alt		4.957.207	5.606				

Noter

1 Årpenge til H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen

	2023 kr.	2022 t.kr.
Årpenge til H.K.H. Kronprinsen	22.419.900	21.877
Heraf til H.K.H. Kronprinsessen	2.241.990	2.188

2 Personaleomkostninger

	2023 kr.	2022 t.kr.
Lønninger inkl. omkostninger til social sikring	11.449.173	10.776
Pensionsbidrag	1.962.859	1.734
Andre personaleomkostninger	310.346	339
	13.722.378	12.849

3 Hoffets driftsomkostninger

	2023 kr.	2022 t.kr.
Driftsmidler og inventar	1.221.679	909
Kongelige arrangementer	1.217.447	1.168
Diverse omkostninger	168.402	196
	2.607.528	2.273

4 Hoffets administrationsomkostninger

	2023 kr.	2022 t.kr.
Kontorhold, bøger, blade mv.	87.851	15
Telefon og porto	56.435	65
Forsikring og konsulentydelse	93.000	45
Kontorinventar og it	8.873	9
	246.159	134

5 Ejendomsomkostninger

	2023 kr.	2022 t.kr.
Varme og el	1.104.821	1.167
Vedligeholdelse og moderniseringer mv.	1.126.417	1.599
	2.231.238	2.766

6 Egenkapital

	2023 kr.	2022 t.kr.
Egenkapital primo	1.663.642	2.867
Årets resultat, underskud	(1.147.406)	(1.203)
	516.236	1.664

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse A.

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Resultatopgørelsen

Årpenge

I resultatopgørelsen indregnes årpenge, der vedrører regnskabsåret. Årpenge udbetales fra staten månedsvis forud. I henhold til gældende lovgivning tilfalder 10 procent af årpengene Kronprinsessen.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter lønninger, regulering af feriepengeforpligtelser samt pensionsbidrag og pensioner med videre. Endvidere omfatter personaleomkostninger omkostninger til kurser, uniformer samt ansvars-, sundheds- og ulykkesforsikringer.

Hoffets driftsomkostninger

Omfatter omkostninger til Kronprinsparrets officielle forpligtelser, rejser, drift af biler med videre.

Hoffets administrationsomkostninger

Omfatter omkostninger til administration af Hoffet, herunder kontorhold, forsikringer, konsulenttydelser, it-drift, juridisk bistand, revision, abonnementer med videre.

Ejendomsomkostninger

Ejendomsomkostninger omfatter omkostninger til indvendig vedligeholdelse og indretning af de ejendomme, som i henhold til Civillisteloven påhviler Dronningen, og som er stillet til rådighed for Kronprinsparret af Dronningen. Ejendomsomkostninger omfatter endvidere omkostninger til varme, elektricitet samt rengøring og vinduespolering udført af eksterne leverandører.

Afskrivninger

Omfatter af- og nedskrivninger samt gevinst/tab ved salg af biler og it-udstyr.

Rammebeløb til Kronprinsparret

Af de modtagne årpenge henføres en fast andel af årpengene som et rammebeløb til Kronprinsparret. Beløbet anvendes blandt andet til beklædning, inventar og andre omkostninger af privat karakter.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger omfatter renter af kontante indeståender samt valutakursregulering.

Balancen

Anlægsaktiver

Optages til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Biler afskrives hovedsageligt lineært i forhold til forventet scrapværdi efter fem til otte år. Investeringer i it-udstyr afskrives over fem år. Den regnskabsmæssige værdi af anlægsaktiver vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning. Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivning af det enkelte aktiv til forventet nettosalgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender indregnes til nominel værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante kassebeholdninger samt indeståender i pengeinstitutter.

Gældsforpligtelser

Gældsforpligtelser måles til nettorealisationsværdi.

Påtegning

Godkendelse af årsregnskabet for Kronprinsens og Kronprinsessens årpenge

Vi har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for Kronprinsens og Kronprinsessens årpenge for regnskabsåret 1. januar 2023 - 31. december 2023.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Kronprinsens og Kronprinsessens årpenges aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt resultatet af aktiviteterne for regnskabsåret 1. januar 2023 - 31. december 2023.

Den del af beretningen, der omhandler Kronprinsens og Kronprinsessens årpenge, indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Amalienborg, den 26. marts 2024

Christian Schønau
Hofmarskal

Dan Folke Pedersen
Økonomichef

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til Hans Majestæt Kongen

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Kronprinsens og Kronprinsessens årpenge for regnskabsåret 1. januar 2023 - 31. december 2023, der omfatter resultatopgørelse, balance og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Kronprinsens og Kronprinsessens årpenge aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af Kronprinsens og Kronprinsessens årpenge aktiviteter for regnskabsåret 1. januar 2023 - 31. december 2023 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Kronprinsens og Kronprinsessens årpenge i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisoreres etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfat-

telse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere evnen til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af ledelsens forventninger til den fortsatte drift.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forven-

tes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Kronprinsens og Kronprinsessens årpenge interne kontrol.

Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplys-

ninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige. Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om evnen til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning.

Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om beretningen

Ledelsen er ansvarlig for beretningen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke beretningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om beretningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse beretningen og i den forbindelse overveje, om beretningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om beretningen indeholder krævede oplysninger i henhold til den relevante lovgivning.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at beretningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i den relevante lovgivning. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i beretningen.

København, den 26. marts 2024

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 96 35 56

Claus Jorch Andersen
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne33712

Christina Nilsson
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne44182

Årpenge til Prins Joachim

Prins Joachim modtog i 2023 3.962.750 kr. i årpenge og 152.100 kr. i momsrefusion.

